بسم الله الرحمن الرحيم

- ഒരു ഹിജ്റ വർഷം കൂടി വിട പറയുകാണ്. ഹിജ്റ 1440 വിട പറയുകയും 1441 ആരംഭിക്കുകയുമാണ്.
- ഹിജ്റ എന്ന പദം എവിടെ നിന്ന് വന്നു?

الهِجْرة، والمهاجرة من أرض إلى أرض

- هجر ഒഴിവാക്കി എന്നാണ് അർത്ഥം.
- ദീനിന്റെ സംരക്ഷണാർത്ഥം ജനിച്ച നാട് ഒഴിവാക്കി മറ്റൊരു നാട്ടിലേക്ക് മാറി താമസിക്കുക.

إبراهيم عليه السلام :﴿إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي﴾ العنكبوت: ٢٦

- നാട് വിട്ടുമ്പോൾ എല്ലാം ഒഴിവാക്കിയാണ് പോകുന്നത്.
- വിൽക്കാനോ കൊണ്ടു പോകാനോ അവസരമില്ല. അങ്ങനെയാണ് അവർ ഹിജ്റ പോയത്.
- വർഷം കണക്കാക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ഉമർ (റ) വിന്റെ കാലത്താണ് ആരംഭിച്ചത്.
- ആദ്യം അവർ സംഭവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് വർഷം കണക്കാക്കിയിരുന്നത്.
- **ഹിജ്റ വർഷം കണക്കാക്കിയ ചരിത്രം എന്താണ്?**
- ഉമർ (റ) വിന്റെ കാലത്ത് കത്തുകൾ വ്യാപകമായിരുന്നു.
- ആദ്യം സഫീറുമാരായിരുന്നു - ഉമർ (റ) വിന്റെ കാലത്ത് ഉഖ്ബത്തുബ്നു ആമിർ ശാമിലേക്കുളള സഫീർ ആയിരുന്നു.
- ഏതു കത്താണ് ആദ്യം വന്നത് എന്ന് മനസ്സിലാകാത്ത അവസ്ഥയുണ്ടായി.
- ക്രൈസ്തവർ തിയ്യതി രേഖപ്പെടുത്താറുണ്ട് എന്ന് മനസ്സിലാക്കി – നമുക്കും അതാവാം.

أنه يحل عليه في شعبان . فقال عمر: أي شعبان ؟ أشعبان هذه السنة التي نحن فيها أو السنة الماضية ، أو الآتية ؟ ثم جمع الصحابة فاستشارهم في وضع تاريخ يتعرفون به حلول الديون وغير ذلك . فقال قائل : أرخوا كتاريخ الفرس فكره ذلك ، وقال قائل: أرخوا بتاريخ الروم ، فكره ذلك. وقال آخرون : أرخوا بمولد رسول الله صلى الله عليه وسلم ، وقال آخرون بل بمبعثه ، وقال آخرون بل بهجرته ، وقال آخرون بل بوفاته عليه السلام . فمال عمر رضي الله عنه إلى التاريخ بالهجرة لظهوره واشتهاره ، واتفقوا معه على ذلك . والمقصود أنهم جعلوا ابتداء التاريخ الإسلامي من سنة الهجرة ، وجعلوا أولها من المحرم فيما اشتهر عنهم ، وهذا هو قول جمهور الأئمة ، لئلا يختلط النظام . انظر : "البداية والنهاية" (٣ /٢٥١-٢٥٣

- ഇസ്ലാമിന് വലിയ അനുഗ്രഹമായിരുന്ന ഹിജ്റയെ അവർ തിരഞ്ഞെടുത്തു.
- ഹിജ്റ അവസാനിച്ചിട്ടില്ല.

- എന്നാൽ മക്കയിൽ നിന്ന് ഇനി ഹിജ്റ ഇല്ല...

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ لَا هِجْرَةَ بَعْدَ الْفَتْحِ (إبن حبان)

- വഹ്യ് ലഭിച്ച ആദ്യ കാലത്ത് തന്നെ ഹിജ്റ പോകേണ്ടി വരും എന്ന് നബി (സ്വ) ക്ക് മനസ്സിലായിട്ടുണ്ട്.
- വറഖത്ത്ബ്നു നൌഫൽ പറഞ്ഞ സംഭവം.

يَا لَيْتَنِي أَكُونُ فِيهَا جَذَعًا، أَكُونُ حَيًّا حِينَ يُخْرِجُكَ قَوْمُكَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَمُخْرِجِيَّ هُمْ؟" قَالَ: نَعَمْ، لَمْ يَأْتِ أَحَدٌ قَطُّ بِمَا جِئْتَ بِهِ إِلَّا عُودِيَ وَأُوذِيَ، وَإِنْ يُدْرِكْنِي يَوْمُكَ أَنْصُرْكَ نَصْرًا مُؤَزَّرًا. (بخاري)

- നബി (സ്വ) രഹസ്യ പ്രബോധനം നടത്തി..
- വ്യക്തികളെ കേന്ദ്രീകരിച്ചായിരുന്നു ആദ്യ കാലത്തെ പ്രബോധനം.
- ഉമർ (റ) ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചു. അത് എല്ലാവർക്കും ആവേശമായി. അങ്ങനെ പരസ്യ പ്രബോധനം നടത്താ ൻ അനുവാദം ലഭിച്ചു.
- സഫാ മലയിൽ കയറി നബി (സ്വ) പ്രബോധനം നടത്തി.

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا صَفِيَّةُ بِنْتَ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ يَا فَاطِمَةُ بِنْتَ مُحَمَّدٍ يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا سَلُونِي مِنْ مَالِي مَا شِئْتُمْ (ترمدي)

قَالَ فَإِنِّي نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ فَقَالَ أَبُو لَهَبٍ تَبًّا لَكَ سَائِرَ الْيَوْمِ أَلِهَذَا جَمَعْتَنَا (بخاري)

- അവിടം മുതൽ പ്രശ്നങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു.
- നബി (സ്വ) യും സ്വഹാബത്തും അനുഭവിച്ച പ്രയാസങ്ങൾ, ബഹിഷ്കരണം...
- അതാണ് ഹിജ്റയിലേക്ക് എത്തിച്ച ചരിത്രം.
- ആദ്യം അബ്സീനിയയിലേക്ക് ഹിജ്റ പോകാൻ ചിലർക്ക് നബി (സ്വ) അനുവാദം നൽകി.

- ആദ്യ സംഘം- ഉസ്മാൻ ബ്നു അഫാൻ (റ) റുഖിയ്യ (റ) യുമാണ് ആദ്യം ഹിജ്റ പോയത്. (ആകെ പന്ത്രണ്ട് പുരുഷന്മാരും, നാല് സ്ത്രീകളും)
- രണ്ടാം സംഘം – എൺപത് പുരുഷന്മാരും പത്തിലധികം സ്ത്രീകളും

- അനിസ്ലാമിക രാജ്യം- ക്രൈസ്തവ രാജാവ് ആണ് ഭരിച്ചിരുന്നത്. (നജ്ജാശി)
- മടക്കി കൊണ്ടു വരാൻ ഖുറൈശികൾ നിയോഗിച്ച സംഘം – അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അബീ റബീഅ, അംറുബ്നുൽ ആസ് – സമ്മാനങ്ങളുമായി കടന്നു ചെന്നു.
- നജ്ജാശി സ്വീകരിച്ചില്ല.
- മുസ്ലിംങ്ങൾ ഈസാ അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമയാണ് എന്നു പറയുന്നു.

وَبَعَثُوا مَعَهُمَا هَدِيَّةً إِلَى النَّجَاشِيِّ ، فَلَمَّا دَخَلا عَلَيْهِ سَجَدَا لَهُ ، وَدَفَعَا إِلَيْهِ الْهَدِيَّةَ ، وَقَالا : إِنَّ نَاسًا مِنْ قَوْمِنَا رَغِبُوا عَنْ دِينِنَا، وَقَدْ نَزَلُوا أَرْضَكَ ، قَالَ : فَأَيْنَ هُمْ ؟ قَالُوا : هُمْ فِي أَرْضِكَ ، فَبَعَثَ إِلَيْهِمُ النَّجَاشِيُّ ، قَالَ : فَقَالَ جَعْفَرٌ : أَنَا خَطِيبُكُمُ الْيَوْمَ ، فَاتَّبَعُوهُ حَتَّى دَخَلُوا عَلَى النَّجَاشِيِّ وَلَمْ يَسْجُدُوا لَهُ ، فَقَالَ : مَالَكُمْ لا تَسْجُدُونَ لِلْمَلِكِ ؟ فَقَالَ : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ ، بَعَثَ إِلَيْنَا نَبِيَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَمَرَنَا أَنْ لا نَسْجُدَ إِلا لِلَّهِ، فَقَالَ النَّجَاشِيُّ : وَمَا ذَاكَ ؟ فَأُخْبِرَ ، فَقَالَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ : أَنَّهُمْ يُخَالِفُونَكَ فِي عِيسَى ، قَالَ : فَمَا تَقُولُونَ فِي عِيسَى وَأُمِّهِ ؟ قَالَ : نَقُولُ كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ، هُوَ رُوحُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى الْعَذْرَاءِ الْبَتُولِ ، الَّتِي لَمْ يَمْسَسْهَا بَشَرٌ ، وَلَمْ يَفْرِضْهَا وَلَدٌ ، فَتَنَاوَلَ النَّجَاشِيُّ عُودًا ، فَقَالَ : يَا مَعْشَرَ الْقِسِّيسِينَ وَالرُّهْبَانِ ، مَا تَزِيدُونَ عَلَى مَا يَقُولُ هَؤُلاءِ مَا يَزِنُ هَذِهِ ، فَمَرْحَبًا بِكُمْ وَبِمَنْ جِئْتُمْ مِنْ عِنْدِهِ ، فَأَنَا أَشْهَدُ لَهُ أَنَّهُ نَبِيٌّ ، وَلَوَدِدْتُ أَنِّي عِنْدَهُ فَأَحْمِلُ نَعْلَيْهِ ، أَوْ قَالَ : أَخْدُمُهُ ، فَانْزِلُوا حَيْثُ شِئْتُمْ مِنْ أَرْضِي ، فَجَاءَ ابْنُ مَسْعُودٍ فَبَادَرَ ، فَشَهِدَ بَدْرًا. "

- പിന്നീടാണ് മദീനയിലേക്കുള്ള ഹിജ്റ- ആദ്യം നബി (സ്വ) പോയിട്ടില്ല.
- ഹജ്ജിന് വരുമ്പോൾ പ്രബോധനം നടത്തും. അവരുമായി ഹിജ്റക്ക് ധാരണയായി.
- ഹിജ്റയുടെ ആലോചനകളും മറ്റും നടന്നത് മുഹറം മാസത്തിലാണ്.
- റബ്ബിഉൽ അവ്വലിലാണ് യാത്ര നടന്നത്.

- **ഹിജ്റ കൊതിച്ചതല്ല**
- നബി (സ്വ) യും സ്വഹാബികളും ഹിജ്റ ആഗ്രഹിച്ചവരായിരുന്നില്ല.

وَهُوَ وَاقِفٌ عَلَى رَاحِلَتِهِ بِالْحَزْوَرَةِ مِنْ مَكَّةَ ، يَقُولُ لِمَكَّةَ : وَاللهِ إِنَّكِ لَخَيْرُ أَرْضِ اللهِ ، وَأَحَبُّ أَرْضِ اللهِ إِلَيَّ ، وَلَوْلا أَنِّي أُخْرِجْتُ مِنْكِ مَا خَرَجْتُ (سنن إبن ماجة)

- നബി (സ്വ) ആഗ്രഹിച്ചത് നിർഭയത്വവും സമാധാനവുമാണ്. അങ്ങനെയുള്ള സ്ഥലത്ത് തന്നെ ജീവിക്കണം എന്നാണ് ആഗ്രഹിച്ചതും.
- അബ്സീനിയയിലേക്ക് ഹിജ്റ പോയവരോട് നബി (സ്വ) പറഞ്ഞത് അവിടെ നിങ്ങൾക്ക് സമാധാനത്തോടെ ജീവിക്കാൻ സാധിക്കും എന്നതാണ്.
- നാം എത്ര അനുഗ്രഹീതർ..
- ഇസ്ലാമിക രാജ്യം അല്ലാതിരുന്നിട്ടും മുസ്ലിമായി ജീവിക്കാനും ഇസ്ലാമിക പ്രബോധനത്തിനും ഭരണഘടനയിൽ അവകാശം ലഭിച്ചവർ
- നില നിൽക്കാ:ാൻ ദുആ ചെയ്യുകയും പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുക
- ഇന്ത്യയിൽ നിന്ന് ഹിജ്റ പോകണം എന്നു പറയുന്നവർ
- **കാത്തു നിന്ന മദീനാ നിവാസികൾ**
- മദീനയിൽ അവർ സ്വീകരിക്കാൻ വഴികളിൽ വന്നു നിൽക്കും. ചൂട് വരുമ്പോൾ അവർ വീട്ടുകളിലേക്ക് തിരിച്ചു പോകും.
- യഹൂദിയാണ് ആദ്യം നബി (സ്വ) വരുന്നത് കണ്ടത്.

فَلَمْ يَمْلِكْ الْيَهُودِيُّ أَنْ قَالَ بِأَعْلَى صَوْتِهِ يَا مَعَاشِرَ الْعَرَبِ هَذَا جَدُّكُمْ الَّذِي تَنْتَظِرُونَ فَثَارَ الْمُسْلِمُونَ إِلَى السِّلَاحِ فَتَلَقَّوْا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (بخاري)

- അവർ നബി (സ്വ) യെ സ്വീകരിച്ചു.
- മദീനയിൽ എത്തിയ നബി (സ്വ) ആദ്യം പള്ളി നിർമിച്ചു. (മസ്ജിദു ഖുബാ)
- ആ സമൂഹത്തിനിടയിൽ സാഹോദര്യം സ്ഥാപിച്ചു.
- **അൻസാറുകൾ**
- ഹിജ്റയെക്കുറിച്ച് പറയുമ്പോൾ അൻസാറുകളുടെ ചരിത്രം പറയാതെ പോകുന്നത് ശരിയല്ല.
- നമ്മുടെ വീട്ടിലേക്ക് ഒരു അഥിതി വന്നാൽ എന്തായിരിക്കും നമ്മുടെ അവസ്ഥ
- നമ്മുടെ വീട്ടിലെ സ്വാതന്ത്ര്യം നമുക്ക് നഷ്ടമാകും. മാറി കിടക്കേണ്ടി വരും

- എന്നാൽ ഒരു നാട്ടിൽ നിന്ന് ഒരു കൂട്ടം ജനങ്ങൾ വരികയും, അവർ ബന്ധുക്കളല്ല, മുൻ പരിചയമുള്ളവരല്ല എന്നിട്ടും അവർക്ക് വേണ്ടി ഒരുങ്ങിയ ആളുകൾ

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٩)

അവരുടെ (മുഹാജിറുകളുടെ) വരവിനു മുമ്പായി വാസസ്ഥലവും വിശ്വാസവും സ്വീകരിച്ചു വെച്ചവർക്കും (അൻസാറുകൾക്ക്). തങ്ങളുടെ അടുത്തേക്ക് സ്വദേശം വെടിഞ്ഞു വന്നവരെ അവർ സ്നേഹിക്കുന്നു. അവർക്ക് (മുഹാജിറുകൾക്ക്) നൽകപ്പെട്ട ധനം സംബന്ധിച്ചു തങ്ങളുടെ മനസ്സുകളിൽ ഒരു ആവശ്യവും അവർ (അൻസാറുകൾ) കണ്ടെത്തുന്നുമില്ല. തങ്ങൾക്ക് ദാരിദ്ര്യമുണ്ടായാൽ പോലും സ്വദേഹങ്ങളെക്കാൾ മറ്റുള്ളവർക്ക് അവർ പ്രാധാന്യം നൽകുകയും ചെയ്യും. ഏതൊരാൾ തന്റെ മനസ്സിൻറെ പിശുക്കിൽ നിന്ന് കാത്തുരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നുവോ അത്തരക്കാർ തന്നെയാകുന്നു വിജയം പ്രാപിച്ചവർ.

- നമുക്കെന്ത് മടിയാണ് കൊടുക്കാൻ?
- വന്ന അഥിതികൾക്ക് മുൻഗണന നൽകിയ അൻസാറുകളിൽ നമുക്ക് പാഠമുണ്ട്.

- **ഹിജ്റ നൽകുന്ന പാഠങ്ങൾ എന്തെല്ലാം?**

1. അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം

- ഉമ്മു മഅ്ബദിന്റെ ആടിനെ കറന്ന സംഭവം.
- സുറാഖ എന്തിന് വന്നു? അവസാനം എന്തായി?
- ഒരു കന്തത്തിന്റെ അത്ര ദൂരം മാത്രം, ആ ഉറച്ച മണ്ണിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുതിരയുടെ കാലുകൾ താഴ്ന്ന പോവുകയാണ്.
- കൊല്ലാൻ വന്ന വ്യക്തി സഹായം ചോദിക്കുന്ന അവസ്ഥ....
- രാവിലെ ഉപദ്രവിക്കാൻ വന്ന വ്യക്തി..

فكان في اول النهارِ باعثًا عنهُمَا وفي آخرهِ حارسًا لهُمَا

- വൈകുന്നേരം ആയുധം ധരിച്ച സേവകനായി മാറി

عن أنس قال: فكانَ سراقة أَوَّلَ النهارِ جاهدًا حريصًا مبالغًا في البحثِ عن رسول الله وإيصالِ الأذيَّة بهِ، وكان آخرَ النهار مَسْلَحَةً له. يعني: حارسًا له بسلاحِهِ رضي اللهُ عنه وأرضاه؛

- തിരഞ്ഞു വരുന്നവരുടെ വഴി തിരിച്ചു വിടുന്ന സഹായി ആയി മാറി

- ഗുഹയുടെ മുകളിൽ വന്നവരുടെ കണ്ണുകളിൽ നിന്ന് നബി (സ്വ) യെയും അബൂബക്കർ (റ) വിനെയും മറച്ചു വെച്ചത്.
- കാർമേഘം നൽകി തണലിട്ടു കൊടുത്തത്.
- അല്ലാഹുവിലുള്ള വിശ്വാസം വിശ്വാസികൾക്ക് ഉണ്ടെങ്കിൽ എല്ലാ പ്രതിസന്ധികളിലും അല്ലാഹു സഹായിയായി കൂടെയുണ്ടാകും.

2. വിശ്വാസി പ്രതീക്ഷയുള്ളവനാണ്.

- പ്രതിസന്ധികൾ പറഞ്ഞ് ഭയപ്പെടുത്തുന്നവരാണ് ചുറ്റുപാടും. ആയുധം എടുക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നവർ സമൂഹത്തിലുണ്ട്.
- പക്ഷെ നബി (സ്വ) തന്റെ അനുചരന്മാർക്ക് പ്രതീക്ഷ നൽകി.
- അമ്മാറും സുമയ്യയും അനുഭവിച്ച പീഡനങ്ങൾ...
- അപ്പോൾ നബി (സ്വ) അവരോട് പറഞ്ഞത്.

عَنْ عُثْمَانَ بن عَفَّانَ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لأَبِي عَمَّارٍ، وَأُمِّ عَمَّارٍ:اصْبِرُوا آلَ يَاسِرٍ مَوْعِدُكُمُ الْجَنَّةُ (الحاكم)

- നബി (സ്വ) അബൂബക്കർ (റ) വിനോട് പറഞ്ഞത്

{ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا } [التوبة: ٤٠]

- ഉഹ്ദ് യുദ്ധത്തിന് ശേഷം നടന്ന സംഭവം

فَقَالَ أَبُو سُفْيَانَ أَفِي الْقَوْمِ مُحَمَّدٌ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَنَهَاهُمْ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُجِيبُوهُ ثُمَّ قَالَ أَفِي الْقَوْمِ ابْنُ أَبِي قُحَافَةَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ قَالَ أَفِي الْقَوْمِ ابْنُ الْخَطَّابِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ رَجَعَ إِلَى أَصْحَابِهِ فَقَالَ أَمَّا هَؤُلَاءِ فَقَدْ قُتِلُوا فَمَا مَلَكَ عُمَرُ نَفْسَهُ فَقَالَ كَذَبْتَ وَاللَّهِ يَا عَدُوَّ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ عَدَدْتَ لَأَحْيَاءٌ كُلُّهُمْ وَقَدْ بَقِيَ لَكَ مَا يَسُوءُكَ قَالَ يَوْمٌ بِيَوْمِ بَدْرٍ وَالْحَرْبُ سِجَالٌ إِنَّكُمْ سَتَجِدُونَ فِي الْقَوْمِ مُثْلَةً لَمْ آمُرْ بِهَا وَلَمْ تَسُؤْنِي ثُمَّ أَخَذَ يَرْتَجِزُ أُعْلُ هُبَلْ أُعْلُ هُبَلْ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَلَا تُجِيبُوا لَهُ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا نَقُولُ قَالَ قُولُوا اللَّهُ أَعْلَى وَأَجَلُّ قَالَ إِنَّ لَنَا

الْعُزَّى وَلَا عُزَّى لَكُمْ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَلَا تُجِيبُوا لَهُ قَالَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللهِ مَا نَقُولُ قَالَ قُولُوا اللهُ مَوْلَانَا وَلَا مَوْلَى لَكُمْ (بخاري)

3. കൂടിയാലോചന

- മദീനയിൽ നിന്ന് വന്നവരുമായി കൂടിയാലോചന നടത്തി. അവിടെ എത്തിയാൽ ദഅവത്തിന് അവസരം ഉണ്ടാകണം..
- എന്നാണ് യാത്ര ആരംഭിക്കുക? എന്നായിരിക്കും അവിടെ എത്തുക?
- കൂടിയാലോചനക്ക് ഇസ്ലാം വലിയ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നുണ്ട്.

"وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ" (الشورى:٣٨)

തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിന്റെ ആഹ്വാനം സ്വീകരിക്കുകയും നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും, തങ്ങളുടെ കാര്യം തീരുമാനിക്കുന്നത് അന്യോന്യമുള്ള കൂടിയാലോചനയിലൂടെ ആയിരിക്കുകയും, നാം നൽകിയിട്ടുള്ളതിൽ നിന്ന് ചെലവഴിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരാരോ, അവർക്കും.

قال ابن كثير _رحمه الله_: "لا يَبْرِمُونَ أمراً حتىَ يتشاورُوا فيهِ, ليتَساعَدُوا بآرائِهِم"

അവർ ഒരു കാര്യവും കൂടി ആലോചിക്കാതെ തീരുമാനിക്കുമായിരുന്നില്ല. അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ കൊണ്ട് പരസ്പരം സഹായിക്കാൻ വേണ്ടി.

وقال الشوكاني رحمه الله: "يتشاورون فيما بينهم, ولا يَعْجَلُونَ, ولا ينْفَرِدُونَ بالرَّأيِ"

അവർ അവർക്കിടയിൽ കൂടി ആലോചന നടത്തും. അവർ ധൃതി കാണിക്കുകയില്ല. അവർ സ്വന്തം അഭിപ്രായം മാത്രം എടുക്കുകയുമില്ല.

"وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ إِنَّ اللهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ"(آل عمران: من الآية١٥٩ .)

കാര്യങ്ങളിൽ നീ അവരോട് കൂടിയാലോചിക്കുകയും ചെയ്യുക. അങ്ങനെ നീ ഒരു തീരുമാനമെടുത്ത് കഴിഞ്ഞാൽ അല്ലാഹുവിൽ ഭരമേൽപിക്കുക. തന്നിൽ ഭരമേൽപിക്കുന്നവരെ തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതാണ്.

- ഖന്തക്ക് യുദ്ധ സമയത്ത് കിടങ്ങു കുഴിക്കാനുള്ള നിർദേശം വന്നത് ശൂറയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. സൽമാനുൽ ഫാരിസി (റ) അഭിപ്രായം പറഞ്ഞു

- ആയിശ (റ) ക്ക് എതിരെ അപവാദ പ്രചരണം ഉണ്ടായപ്പോൾ നബി (സ്വ) അലി (റ) വിനോട് കൂടിയാ ലോ ചന നടത്തി.
- ആരാകണം അടുത്ത ഭരണാധികാരി എന്ന് പ്രമുഖ സ്വഹാബികൾ കൂടിയാലോചി ച്ചാണ് തീരുമാനം എടുത്തത്.

عن أبي هُريرة- رضي الله عنه - قال: ما رأيتُ أحدًا قطُّ كان أكثرَ مشورةً لأصحابِه من رسول الله- صلَّى الله عليه وسلَّم"

നബി (സ്വ) യെക്കാൾ തന്റെ അനുയായികളോട് കൂടി ആലോചന നടത്തുന്നഒരാളെയും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല.

4. പ്ലാനിംഗ്

- ഏതു വഴിയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കണം. ?
- എല്ലാവരും പോകുന്ന വഴിയിൽ നിന്ന് മാറി മറ്റൊരു വഴി യാത്രക്ക് വേണ്ടി തിരഞ്ഞെടുത്തു.
- ഭക്ഷണം എത്തിക്കാൻ ആളെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. അസ്മാഅ് (റ) വിനായിരുന്നു ചുമതല. (അബൂബക്കർ (റ) വിന്റെ മകളാണ്)
- ആമിറുബ്നു ഫുഹൈറയോട് പറഞ്ഞത് – ആടിനെ തെളിച്ച് വരുമ്പോൾ ആട്ടിടയൻ മുന്നിൽ നടക്കണം കാരണം കാൽപാടുകൾ മായ്ക്കപ്പെടണം.
- عبد الله بن أريقط എന്ന അമുസ്ലിം ആയിരുന്നു വഴി കാണിക്കാൻ വേണ്ടി വന്നത്.
- മതേതര സമൂഹത്തിൽ ജീവിക്കുന്നവർക്ക് ഇതിൽ മാതൃകയുണ്ട്.
- അമുസ്ലിം സഹോദരങ്ങളെ ആട്ടിയകറ്റുകയല്ല വേണ്ടത്.
- അമുസ്ലിംങ്ങളെ കണ്ടിടത്ത് വെച്ചു കൊല്ലാൻ പഠിപ്പിച്ചു എന്ന് തെറ്റിദ്ധരിച്ചവർ
- അവരോട് നമുക്കുള്ള കടമകൾ

5. നബി (സ്വ) ക്ക് വേണ്ടി ത്യാഗം സഹിച്ചവർ

- അലി (റ) നബി (സ്വ) യുടെ വിരിപ്പിൽ കിടക്കാൻ തയ്യാറായത്.
- ദാത്തു നിത്വാഖത്തൈൻ എന്ന പേര് അസ്മാഅ് (റ) വിന് ലഭിച്ച സംഭവം ഹിജ്റയുടെ പശ്ചാത്തലത്തി ലാണ്. (ഭക്ഷണം പൊതിയാൻ തന്റെ അരപ്പട്ട രണ്ടാക്കി ഒരു കഷണം നബി (സ്വ) ക്ക് നൽകി)

6. ഹിജ്റ അവസാനിച്ചിട്ടില്ല...

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: إِنَّ الْمُهَاجِرَ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللهُ عَنْهُ،

- അർത്ഥം – മുഹാജിർ എന്നു പറഞ്ഞാൽ അല്ലാഹു വിലക്കിയവ വെടിയുന്നവനാണ്
- നമുക്കും ഹിജ്റയുണ്ട് –

- അന്ധ വിശ്വാസങ്ങളോടും അനാചാരങ്ങളോടും

وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٧)

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (٦٥)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ (سنن أبي داوود)

- ദേഹേച്ഛകളോട്,

من حديث ابن عباس رضي اللهُ عنهما أن النبي صلى اللهُ عليه وسلم قال: "المُهلِكَاتُ ثَلَاثٌ: شُحٌّ مُطَاعٌ، وَهَوًى مُتَّبَعٌ، وَإِعْجَابُ المَرءِ بِنَفسِهِ

മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ- പിശുക്ക്, ദേഹച്ഛ, പുളകം കൊള്ളുക

- അലി (റ) പറഞ്ഞു

قال أمير المؤمنين علي بن أبي طالب رضي اللهُ عنه: "إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَتَخَوَّفُ عَلَيْكُم: طُولُ الأَمَلِ، وَاتِّبَاعُ الهَوَى، فَأَمَّا طُولُ الأَمَلِ فَيُنْسِي الآخِرَةَ، وَأَمَّا اتِّبَاعُ الهَوَى فَيَصُدُّ عَنِ الحَقِّ"

ഞാൻ നിങ്ങളിൽ ഭയപ്പെടുന്നത് അമിത പ്രതീക്ഷയും, ദേഹച്ഛയെ പിന്തുടരുലുമാണ്. അമിത പ്രതീക്ഷ പരലോകത്തെ മറപ്പിക്കും, ദേഹച്ചയെ പിൻപറ്റൽ സത്യത്തിൽ നിന്ന് തടയും

- നമ്മുടെ ജീവിതം പരിശോധിക്കുക